

A Polgári Jog II. évf.-nak 289-ik oldalán közölt eset kapcsán rámutattam, hogy csábítás akkor forog fenn, ha a nő beleegyezése a közösülés tekintetében nincs meg, vagy látszólagos, mert az akaratnyilvánítás jogi hibában szenved. A Curia helyesen utal az erőszak és megtévesztésen felül más egyéneknél és esetenként elbírálandó csábítási módra. Fenti esetben, hol a felek között nem volt nagy társadalmi és hatalmi különbség, sőt rokonok is voltak, a cselédi viszony magában nem lehetett a leány akaratelhatározására lényeges befolyással. De mint az ítélet mondja, a függő viszonytal „kapcsolatos egyéb tények” már kimeríthetik a csábítás fogalmát, minden erőszak, megtévesztés és ígérlet nélkül. Így egy nagy vállalat igazgatója, ki a Bé-listák idején célzásokat tesz a vagyontalan és keresetre utalt hivatalnoknőjének, ki a gazdasági viszonyok folytán más állást csak nehezen kaphat, hogy „akkor jó dolga lesz”, „biztos az állása”, már megállapítja a csábítás fogalmát. Általában ilyen esetekben az egész helyzetet gondosan mérlegelni kell, a konkrét kijelentések és szavakra való tekintet nélkül, mert egyébként a csábításnak erkölcsileg legsúlyosabban elítélendő eseteiben a csábító kibújna a kártérítési kötelezettség alól. Sz—i.

Végrehajtás a nem fellebbező alperes ellen felperes fellebbezése esetén. A törvény betűjéhez való szigorú ragaszkodásnak egyik érthetetlen terméke volt az a felfogás, mely a felperesnek az esetre, ha az alperes marasztaló részében egyedül ő támadta meg fellebbezéssel, de alperes a marasztalás ellen fellebbezéssel nem élt, semminemű végrehajtási lépésre jogot nem adott. Kielégítési végrehajtáshoz nem ismerték el a felperes jogát, mert a nem fellebbező alperesnek a felperes fellebbezése folytán a csatlakozáshoz nyilott joga és így az ítélet nem vált jogerőssé; biztosítási végrehajtásra pedig azért nem adtak jogot a felperesnek, mert a törvény a biztosítási jogot az első bírói ítélet után ahhoz a feltételhez kötötte, hogy az alperes éljen fellebbezéssel. A törvénynek pedig a fenti esetalakulásra szabálya nem volt. A törvénynek ezt a hézagát, amely az alsóbiróságokat eddig fogva tartotta, a pesti kir. ítélőtábla 12. P. 6679/926. számú végzése egy igen elmés és jogászilag mindenben helytálló okfejtéssel betöltötte. A táblai végzés a törvényszék elutasító álláspontjával szemben helyt adott a felperes biztosítási végrehajtás iránti kérelmének. A Tábla abból indul ki, hogy az életbeléptetési törvény 52. §-a megadja a biztosítási végrehajtásra való igényt akkor is, ha az ítélet a teljesítésre rövidebb határidőt szabott meg és az alperes ezen rövidebb határidőn belül nem teljesít. Mint-hogy a Tábla okfejtése szerint nyilvánvaló, hogy a teljesítés elmulasztását a törvény a veszély valószínűségének kimutatását helyettesítő oly körülménynek tekint, amely-

nek fennforgása esetén az ítélet alapján a biztosítási végrehajtás elrendelésének helye van, kell, hogy az alperes részéről a teljesítés elmulasztása akkor is, amikor ő fellebbezéssel nem él, de a felperes fellebbezése folytán csatlakozáshoz nyilott joga, ugyanezen jogi hatással járjon, mint az életbeléptetési törvény 52. szakasza esetében és így ellenkező törvényes rendelkezés nélkül az életbeléptetési törvény 52. szakaszát arra az esetre is kiterjedőnek kell tekinteni, ha a marasztalt alperes az általa jogorvoslattal meg nem támadt ítéletnek eleget nem tesz. Hozzáfüzi ehhez a Tábla még azt, hogy ha ez az álláspont nem alkalmaztatnák, akkor a hitelező a csatlakozási határidő elteltéig meg volna fosztva attól, hogy követelése megvédésére bármily joglépést megteheszen, viszont a marasztalt fél szabad kezet nyerne arra, hogy a fedezetet megítélt követelés elől elvonhassa.

A Táblának ez a kezdeményezése a benne rejlő mély bölcsesség alapján már önmagában a teljes sikert jelenti. Ez az egyetlen döntés a gyakorlat irányváltoztatásával egyértelmű. Csak azon kell csodálkozni, hogy a régi felfogás aránylag hosszú ideig, másfél évtizeden át tudta magát tartani.

B. S.

Kizsákmányoló jogügylet. A polg. tkv. törvényjavaslata felszívódási folyamatának egyik érdekes példája a Kuria P. VI. 7711/1925. sz. döntése.

Az alapul fekvő tényállás szerint a felperes egy ingatlan-vételárból származó 6000 koronás követelését kamatozó kölcsön gyanánt hagyta alperesnél 1918 szeptemberben. 1924 augusztus havában, amikor a 6000 kor. százszázalékos valorizációja harminc millió koronát meghaladott, alperes okiratot állítottatott ki felperessel, amelynek tartalma szerint — közelebbről a tartalom nincs előadva a kuriai indokolásban — az eredeti érték $\frac{1}{10}$ részét ajánlotta fel felperesnek az alperes. A röviddel utóbb megindult valorizációs perben alperes kettős irányban védekezett; és pedig, hogy a kölcsön nem valorizálható, másrészt, hogy a valorizáció kérdését a felek a fentebb emlitett okirattal elintézték. Az első kifogással szemben kimondotta a Kuria (a Tábla döntésével egyezően), hogy a követelés, amely eredetileg ingatlan-vételárból keletkezett, ennek szabályai szerint valorizálás alá esik. A hivatkozott okiratban foglalt megállapodást pedig érvénytelennek mondotta, a következő érdekes indokolással: Felperes 71 éves írástudatlan földmivesnő, alperes bognár. Az alperes nagyobb értelmiségénél fogva is, azért is, mert az A. %, alattiban (ez a kérdéses okirat) a maga részére